

PRAWDA

TYGODNIK

POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

WYDAWANY I REDAGOWANY

PRZEZ

Aleksandra Świętochowskiego

Rok 1891.

WARSZAWA.

1891.

Дозволено Цензурою
Варшава, 10 Декабря 1891 г.

100.795

IV

7039

162

SPIS RZECZY.

Polityka.

Nowy rok	1
Polityka chorych racie	13
Fostep taglady	25
Metamorfoza	31
Listy społeczno-polityczne o Francji, p. L. W.	314
62, 98, 121, 146, 170, 194, 218, 241, 266, 290	
388, 362, 386, 434, 470, 494	554
Z Austrii, p. S.	39, 63, 80, 116, 134, 182, 208
248, 302, 339, 374, 410, 438, 458, 481, 506, 539	430
Waplna próba	47
Drugą przystąpił	61
Bez zasad	73
Z Galicji, p. Beta	87, 542
Przed wojną	91
Wzbranie zalewu	99
Piana polityczna	109
Przed urną wyborczą	111
Objął lepszy	121
Tyberny gajowce do Rady państwa, p. Beta	128
Widhorst	133
Tajemnice kasy	145
Upamiętnianie aptek	157
Pierwsza ofiara	159
Za milion frańców	168
Fatalna próba	193
Molke	205
Sapeta karta	217
Zerwana umowa	220
Organizacja stronnictw w Galicji, p. Beta	231
Z ożenił	253
Cia zhożowe	265
Wyjaślna tajemnica	277
Sprawy czeskie, p. S—z.	278
Podratulny obrym	283
Odpowiedzialność prasy	319
Na szczeł lat	319
Nowa taryfa	325
Z parlamentu austriackiego, p. S—z.	326
Tafasie biletu kolejowe	337
Milicja dumna	349
Przyjście francusko-rudzka	349
Artylak Czaplego	373
Przedsewzięcie Hlrscha	385
Z parlamentu węgierskiego	387
Ciękły kłopot	397
400	
Chiny wobec Europy	421
Dokumentacja szwajcarska i prawo Inleatywy, p. L. W.	433
Pierwszy owce	433
Towarzystwo emigracyjne	433
Sutak i polityka	433
Poltyczka ruska	433
Bezmowy zamach	433
Siemły Parnelia	433
Na dwa kracach	433
Kongres pokoleń	433
Dowody pokoleń	433
Niepokój formalistów	433
Mowa Rudiniego	433
Jadwite drzewo	433
Podrój dyplomatyczna	433
Mowa Capriviego	433
Wojna watykańska	433
Nowe spólnie, p. W.	601
Rachunek	413

Tydzien polityczny.

Rubryka stała.	
----------------	--

Badania naukowe.

Zarząd wśród ludności, p. K. R. Żywickiego	3
Doświadczenia ukrąjących w publicystyce ośw.	5
Intej chwiler wieku, p. W. Smoleńskiego	6, 14
29, 43	52
Dzielić wieki XIX, p. K. W.	36

Sprawy ekonomiczne.

Nagodne rezultaty wyprawy Stanleya, p. W. Nalkowskiego	28	42
Odkrycie tajemnicy	44	44
Ewolucja sprawodłwoleń, p. Lud. Krz.	50	50
J. Iwanicki. Ekonomia polityczna, p. Lud. Krz.	56	56
Poszukiwania archeologiczne hr. Karola Lanckorońskiego w Azji Mniejszej, p. Stowara	74	74
Historia ewolucyjna, p. Ledawie	76	76
Achilles Loria (Dziój polityczny a ekonomiczny), p. Lud. Krz.	76	76
M. Helleger. Tajemnice przyrody, p. M. Flamaus	88	88
H. Nusbaum. Historia żyłowod od Mojżesza do spółki obecnej, p. Ad. J. Cohna	90	90
Rorwój wzmocnień i rodziny, p. J. W.	92	92
Jan Śladaczki, p. Władysława Kozłowskiego	92	92
Skrice socjologiczne (Julakowa), p. Lud. Krz.	92	92
Marx przeciw demokracji społecznej, p. K. R. Żywickiego	92	92
Rorwój ludności wielkolejwa. w Niemczech, p. L. F. Czerny. Ogólna geografia handlowa, p. W. Nalkowskiego	92	92
Statystyka uzioleń literackich, p. K. R. Żywickiego	135	135
Dotykie rozwoju prawa powszechnego, p. L. Nalkowskiego	146	146
Z Innej bezczki, p. Lud. Krz.	158	158
A. Naville. Remarques sur l'induction dans les sciences physiques, p. W. K.	160	160
Katechizm społeczny, spityratywoń, p. H. B.	161	161
Psychologia idyotyzmu, p. K—i	172	172
Mistycyzm naukowy w starce swojskiej, p. K. R. Żywickiego	181	181
Charakter i rachy, p. J. J.	181	181
Nowe badania w zakresie psychologii, p. W. K.	181	181
Dotykie rozwoju prawa powszechnego, p. L. Nalkowskiego	181	181
Kwentya arylska, p. K—i	214	214
Rodowód powiatu, p. Lud. Krz.	218	218
Herzye o muzyce, p. Ad. J. Cohna	218	218
Spoleczeństwa twierdzące, p. K—i	220	220
Nowy duch w karykaturze, p. Lud. Krz.	292	292
Ruch naukowy za granicą, p. —	300	300
Filozofia zabywania, p. L.	334	334
Filograf. Rzywnale słowo „racjonalnej” grafię polskiej, p. J. F. Geislera	330	330
Historia literatury amerykańskiej, p. N.	321	321
Encyklicja movement, p. K. R. Żywickiego	321	321
W świetle utopii, p. K. R. Żywickiego	305	305
M. R. Witanowski. Historia miast i miasteczan w krajach dawnego państwa polskiego, p. F. B.	377	377
Polcja filozoficzna i matematyczne o przestrzeni i spityratywie, p. W. K.	378	378
Kwentya społeczna w świetle trykły, p. Ledawie	377	377
Rorwój systemów pedagogicznych, p. Lud. Krz.	411	411
Paralelizm współczesnej filozofii, p. Władysława Kozłowskiego	423	423
Północne granice zamieszkanego i zamieszkanego świata, p. W. N.	439	439
Henryk Helmholts, p. N.	461	461
Pierwocny społeczny, p. Lud. Krz.	447	447
Teorya snów, p. F. B.	450	450
Rzut oka na kraje bałkańskie i znaczenie dziełnin, p. W. N.	474	474
Kapitalizm w sztuce i nauce, p. K. R. Żywickiego	479	479
Kapitalizm a dziennikarstwo, p. K. R. Żywickiego	484	484
510, 518, 531, 544		
System trykły praktycznej, p. Ledawie	200	200
Nowe odkrycie w zakresie elektrotechniki, p. W. K.	124	124
Rudolf Virchow, p. N.	324	324
Tuberkuliza, p. O. B.	324	324
Prace Biologiczne, wydawane przez Boudouina de Courtenay, J. Karłowicza, A. A. Krywickiego i E. de Malinowskiego z zaproszonymi Kasy Mirowskiego, I, III, p. J. F. Geislera	300	300
Badania nad fizjologia porównawczą układu nerwowego, p. dr. J. N.	303	303
Rozkolek węgla, p. J. Karłowicza	311	311
Genes nastąpił, p. W. N.	329	329
Antropologia zbędna, p. Lud. Krz.	579	579
Odziedziczenie kalektyk nabytych, p. dr. H. T. Kosteckiego	580	580
Hoehelstraube der Kleinleinen Litsauer, p. J. F. Geislera	581	581
Literatura ekonomiczna we Francji, p. D. J.	582	582
Nauki społeczne a przyrodniczościwo, p. dr. M. K. Stowarzyszenie geograficzne w Finlandii, p. W. N.	595	595
618		

Literatura i sztuka.

Sugestywa a poezja, p. Ledawie	6
Juliusz Turowski. Nad Czeremorem, p. W.	16
W. Feldman. W okowach, p. H.	17
Z wyjeżdża do Budapesztu, p. Stowara	18
Literatura angielska, p. L. W.	39
Literatura niemiecka, p. Lud. Krz.	83, 103, 150, 165
174, 307, 339, 343, 404, 426, 476, 546, 572, 600	
Srdc muz, p. Czeratego Jelenie	54, 78, 97, 104, 116
259, 282, 296, 322, 344, 387, 507	
Meissonier, p. C. J.	66
Marya Konopnicka. Moł młoini, p. F. B.	77
Literatura francuska, p. L. W.	91, 116, 139, 164, 187
210, 258, 306, 331, 354, 402, 513, 571	
Romans hygieniczny, P. Montegazza. Chora miłość, p. F. B.	92
Grudziński, Żona artysty, p. F. B.	105
Ostatnie utwory H. Stenlewiezka, p. H.	105, 117
A. Szymanski, p. F. B.	126
Listy wiedeńskie, p. Stowara	150
Antonia Myszyńska, Marzówna, p. Z.	152
A. Kowalczuk. Architektura w stereotypnym Rymie od najdawniejszych czasów do r. 14 po Chr., p. Z.	153
Literatura polska, p. J. F. Geislera	152
Kobieta w powieści, p. N. B.	163
Z. R. Walczewski. Spoleczeństwo rodowe, p. Lud. Krz.	173
Sielanka malomoczeńska. Gawalewicz Maryan. Drużka pokoleń, p. Żyg. Pietkiewicza	174
Dzielnobranstwo sztuki, p. L. W.	175
H. Suderman. Honor, p. D. T.	176
Klementa Junosza, p. N.	186
Nowe książki	189, 232, 308
Orzeszkowa Eliza. Jedna, p. Żyg. Pietkiewicza	199
M. Rodiewiczówna. Onk, p. F. B.	200
Z galejczy paszytywoń, p. Czeratego Jelenie	209
Międzynarodowa wystawa sztuk pięknych w Berwowie, p. Ledawie	233, 247
Katolizm, p. Żyg. Pietkiewicza	237
Wymyśle His, p. L. W.	238
Josef Rogoz. Korywiczki, p. F. B.	246
Muzyka, p. C.	247
S. M. Roguski. Zagony, p. F. B.	247
X. L. Belmont. W wieku nerwowym, p. F. B.	247
W. N. Orszyn. Mendelschona, p. F. B.	247
Prasa naukowa, p. F. B.	251, 243, 301, 463
Teodor Jeske Cholecki. Na straconym posterunku, p. A. Wiltkiego	256

Kim był Rembrandt, p. N.	Str. 293
Pamiętnik Lenau, p. N.	294
A. Lewandowski, "Na gołobędzi, p. —	304
F. Gluger, Popas w Sławopolu, p. —	305
Złomteściel, p. Cezarego Jeleńca 356, 360, 380	392
Żeńt Tokarzewicz (Hodl), Pan Gluchy Paweł, p. F. B.	367
Karol Kautsky, Narodowość i jej początki, p. F. B.	414
Z prasy amerykańskiej, p. W. Marzeń	415
Sakieje i szofryzy Hamerlings, p. Ladawę . . .	427
Kateja, Mój testament, p. F. B.	414
W. Shakespeare, Jak się wam podobają	490
Podróż naukowo ziem Karola hr. Lanckoroński-ego, p. Ladawę	521
Żołowia stelanka, p. Z.	535
Bronisław Grabowski, Boruta, p. Drogomira . .	535
H. Głiński, Honor. — Al. Rembowski, Kazimierz Wodkosił Jako myśliwy. — W. Zagórski i A. Zaleski, Pan radca, p. F. B.	570
Stanisław Rosowski, Ze ściełek życia, p. H. B.	581
Jan Tatarzewicz (wspomnienie pośmiertne), p. F.	584
Książki dla młodzieży, p. F.	605
Poetycy, p. W.	618

Hajka maileńska, p. Ludwika Nlemojewskiego 566	Str. 518
Garbusiek, Z cyklu „Nad morzem“ (obrazek westerlandzki), p. C. Walewska	530
Przed wyrokiem, chwilla z życia kobiety, p. H. Krzemieniecka	566
Milof-grech, p. Jana Kasprowicza	602

Życie społeczne.

Z Poznańskiego, p. I. z. 8, 44, 80, 153, 236, 272	344
393, 440, 474, 514, 549, 584	343
Listy wiedeńskie, p. Siwosza 19, 55, 106, 120	180
212, 356, 428, 452, 476, 545, 559	619
Karol Marx w życiu prywatnym, p. K. K. . . .	19
Wiktór Smolnalski (wspomnienie pośmiertne) . .	20
Henryk Schlemann, p. L.	32
Inteligencja angielska w Londynie wschodniej, p. K. K.	45
Sadowoństwo w Galicyi, p. Beta	56, 67
Niezgryzłony orzech, p. Żyg. Pietkiewicza . . .	57
Listy krakowskie, p. Zastępcę	68
128	128
Listy petersburskie, p. N. B. 69, 127, 176, 225, 285	321
619	619
Hygiena społeczna, p. N.	80
Nowy Drang nach Osten, p. Żyg. Pietkiewicza . .	93
Ruch emigracyjny	143
Emigracja	143
Wielki wilk w Galicyi	143
Kartki	234, 250, 286, 297, 310, 327, 415, 429
Ferdynand Gregorowiusz (wspom. pośmiertne)	249
Jan Aleksander Fredro (wspomnienie pośmiertne)	249
Nowe przepisy, p. Q.	250
Wystawa franko, p. Siwosza	250
„University extension movement“, p. K. R. Żywickiego	283
Nowa ustawa Towarzystwa dobroczynności	287
List otwarty do redakcyi „Prawdy“ w sprawie naszej nowej brazyljady p. J. Stemińskiego, Wacława Nalkowskiego	299
Bolesna nauka 47	309
Z Galicyi, p. Betę 421, 452, 463, 477, 501, 524, 537	606
Wrażenia ze zjazdu w Krakowie	357
Obchód setnej rocznicy śmierci Mozarta w Salzburgu, p. Siwosza	368
Wygławy francuska i arzytycka, p. N. B. . . .	369
Z dzielnicy szkol, p. K. R. Żywickiego	404
Listy z Kaukazu, p. N. B.	415
Dopuszczenie kobiet do uniwersytetu, p. J. K. . .	453
Zoława w adwokaturze, p. Zen. Piet.	464
Isydor Kopernicki (wspomnienie pośmiertne), p. Lud. Kwi.	478
Odczyty	563
575	575

Fejleton.

Str. 106	Str. 106
120, 153, 177, 189, 213, 237, 261, 285, 310, 333	357
357	357
382, 405, 439, 440, 465, 488, 514, 538, 559	585
598	598
Liherum veto, p. Posła Prawdy 8, 32, 58, 81	106
120, 153, 177, 189, 213, 237, 261, 285, 310, 333	357
357	357
382, 405, 439, 440, 465, 488, 514, 538, 559	585
598	598
Pamiętnik 20, 46, 70, 93, 118, 142, 164, 201, 225	250
273, 297, 323, 345, 379, 394, 417, 453, 478, 502	535
540, 573	608
Na widnokręgu, p. Drogomira 9, 33, 82, 95, 110	155
202, 227, 262, 298, 334, 358, 383, 406, 431, 454	490
586	622
Zdania, p. Z. Atanazego	22, 130, 178, 214, 238
275	275
346, 418, 441, 466, 500	610

Kronika bieżąca.

Rubryka stała.

Polemika.

O prawdę, p. J. W.	33	35
O prawdę, p. M. Stepowskiego	35	35
O prawdę, p. Winarskiego	59	71
O prawdę, p. dr. Józefa Stemińskiego i Wacława Nalkowskiego	311	442
W obronie przytulików polonijnych, p. T. Z. . .	442	551
Głos w sprawie medycyny popularnej, p. Adolfa Landau	562	562

Cudze głosy.

Prasa ruską	155, 395; 419, 479, 491, 515	639
-----------------------	------------------------------	-----

Rozporządzenia rządowe.

148, 183, 203, 254	483
--------------------	-----

Doniesienia urzędowe.

207, 229, 233, 316, 327, 340, 350, 364	568
--	-----

Powieści, nowele, obrazy, fragmenty, bajki.

Zropaczony, p. Elżbę Orzeszkowa 2, 14, 26	86
Pan Hilary, p. W. Dal.	50, 62, 74
Prany, p. Władzimirza Wysockiego	67
Las i wół, p. Władzimirza Wysockiego	67
W pracy, p. F. Brodowskiego	98
Mulato nomen (bajka), p. Włoc. Zyndram Kościłkowska	110
122	122
Z teki historyka, Zepsuty biały, p. B.	134
Za ciutką, p. Cecylje Walewska	158
Shelley. Oda do wiatru zachodniego, przeł. Jan Kartowicz	166
Pojedynek dowódcy, p. Alberta Delplna, przeł. Żofia Lipska	170
Fragmenty, p. F. Brodowskiego	182
Kartki z domu obłąkanych. Manthey, p. Bronisła Pietari Palvirdiana, Towarzysz podróży (nowela 48sta), przeł. Malwina Posner	200
214	214
Z życia „Chłopska dusza“, Mareln Szafran, p. Jana Kasprowicza	212
224	224
Waw, p. G. de Magnusana, Głom. W. S.	230
Nowy Abraham, p. W. Dal.	242, 254, 266
Łwaj Mrozowiec, p. W. Okuńskiego	290
Knuł Hamsun. Głód, przeł. Malwina Posner . .	302
314	314
326, 330, 350, 362, 374, 385, 398, 410, 422, 434	446
458, 470, 482	494
Lex. I. Na progu raju. II. Avadana-Sastra, p. M. Konopnicka	428